

ceased, रजस्युपरते M. v. 66; 2 dead, e. g. पितर्युपरते पुत्रा विभजेयुर्धनं पितुः Comp.—स्पृहा, a. indifferent to worldly belongings.

उपरति *f.* 1 Ceasing, stopping; 2 death; 3 indifference; 4 refraining from sexual enjoyment; 5 conviction of the futility of ceremonial acts.

उपरत्न *n.* A secondary or inferior gem; (उपरत्नानि काचश्च कर्पूरोऽस्मा तथैव च । मुक्ताङ्गुलिक-स्तथा शंस इत्यादीनि बह्व्यापि । गुणा यथैव रत्नानामुपरत्नेषु ते तथा । किंतु किञ्चित्ततो हीना विशेषोऽयमुदाहृतः Bhāvaprakāśa.)

उपर(रा)म *m.* 1 Ceasing, stopping; 2 abstaining from; 3 death.

उपरमय *n.* 1 Abstaining from the pleasures of sense; 2 abstaining from ceremonial acts; 3 ceasing, stopping.

उपरस *m.* 1 A secondary mineral; 2 a subordinate flavour.

उपराग *m.* 1 Colour; 2 an eclipse of the sun or moon, उपरागान्ते ज्ञानिनः समुपगतो रोहिणी योगम् Sak. vii.; 3 calamity, affliction, injury, मृणालिनी हेममिवोपरागम् R. xvi 7; 4 reproach, blame, abuse.

उपराज *m.* A viceroy.

उपरि *ind.* As an adverb it means 1 high, above, upon, towards the upper side of, उपर्युपरि पश्यन्तः सर्वे एव दरिद्रा इति Hit.; 2 besides, in addition to, सहस्राण्येकविंशतिः । शतान्युपरि चैवाष्टौ तथा भूयश्च सन्तिः Bh.; 3 afterwards, यदा पूर्वं गत्वाऽनन्तरं च तथा नैव भविता Sant. 8. ii. 7.

As a separable preposition (with the acc., gen. or loc.) it means 1 on, over, above, e. g. अवाहमुक्तस्योपरि उपस्थितिः पञ्चत R. ii. 60; 2 at the head,

at the top, Yaj. i. 319; 3 beyond, in addition to, Yaj. ii. 253; 4 on, upon, in connection with, in regard to, towards, परस्परस्योपरि पर्येचीयत R. iii. 24, Sant. S. iii. 23; 5 after, मुहूर्तादुपरि उपाध्यायश्चेदागच्छेत्. (The double form उपर्युपरि (used either absolutely or with the acc. or gen.) means 1 just above, e. g. उपर्युपरि लोकं हरिः, उपर्युपर्युमुषां वितानैः 2 very high, उपर्युपरि सर्वेषामादित्य इव तेजसा Bh.) Comp. —चर *a.* moving above (as a bird). —तन, त्य *a.* upper. —भाव *m.* the being above or higher. —भूमि *f.* the ground above.

उपरिष्टात् *ind.* As an adverb it means 1 over, above, Yaj. i. 106; 2 further on, afterwards, कल्याणावतंसो हि कल्याणसंपदुपरिष्टाद्भवति M. M. vi.; 3 behind (*op.* to पुरस्तात् in this sense.)

As a preposition (with the acc. or gen.) it means 1 over, upon; 2 down upon; 3 behind.

उपरीतक *m.* A mode of sexual enjoyment. (एकपादमूरो कृत्वा द्वितीयं स्कन्धसंस्थितम् । नारी कामयते कामी बन्धः स्यादुपरीतकः).

उपरूपक *n.* A drama of an inferior class of which 18 are enumerated; (they are:—नाटिका, षोटक, गोष्ठी, सट्टक, नाट्यरासक, प्रस्थान, उल्लास्य, काव्य, प्रेक्षण, रासक, संलापक, श्रीगदित, शिल्पक, विलासिका, दुर्मेखिका, प्रकरणी, हवीश, and भाणिका S. D. vi.)

उपरोध *m.* } 1 Covering, sur-
उपरोधन *n.* } rounding, block-
ing, R. vi. 44; 2 obstruction, impediment; 3 trouble, disturbance, तपोवननिवासिनामुपरोधो मा भूत् Sak. i.; 4 protection, favour.

उपरीधक *n.* An inner room, a private apartment.

उपल *m.* 1 A rock or stone, कान्ति कथं घटितवानुपलेन चेतः Sr. T. 3, Megh. i. 19; 2 a precious stone, a jewel.

उपलक *m.* A stone.

उपलक्षण *n.* 1 Ascertainment, observation, वेलोपलक्षणार्थमादिष्टोऽस्मि Sak. iv.; 2 designation, mark; 3 the implication of something not expressed in addition to that which has been expressed, synecdoche of a part for the whole; (it is thus defined:—स्वप्रतिपादकत्वे सति स्वेतरप्रतिपादकत्वम्), मंत्रग्रहणं शास्त्रणस्याप्युपलक्षणम् S. K.

उपलब्धि *f.* 1 Obtaining, acquisition, gain, R. v. 56, viii. 17; 2 perception, knowledge, नामाव उपलब्धेः Bh.; 3 a guess; 4 perceptibility considered as a kind of proof by the Mīmāṃsakas.

उपलभ *m.* 1 Acquisition, अस्मादंगुलीयोपलभात् स्मृतिरुपलब्धा Sak. vii.; 2 comprehension otherwise than from memory, ज्ञानौ सुतस्पर्शमुखोपलभात् R. xiv. 2; 3 ascertaining.

उपला *f.* 1 Refined sugar; 2 sand.

उपलालिका *f.* Thirst.

उपलिंग *n.* A portent, a natural phenomenon considered as boding evil.

उपलिप्ता *f.* Desire of obtaining, Sant. S. i. 12.

उपलेप *m.* 1 Anointing; 2 cleaning, white-washing; 3 the becoming dull of senses.

उपलेपन *n.* 1 Smearing, anointing; 2 an ointment, an unguent.

उपवन *n.* A grove, a garden, a planted forest, Megh. i. 24, R. viii. 73, M. ix. 265, x. 50.